

Zakaj so učbeniki tako dragi

Založniki ponovno ponujajo model odkupa učnega gradiva, ki bi ga učenci nato dobili brezplačno, ministrstvo za visoke cene učbenikov krivi založnike

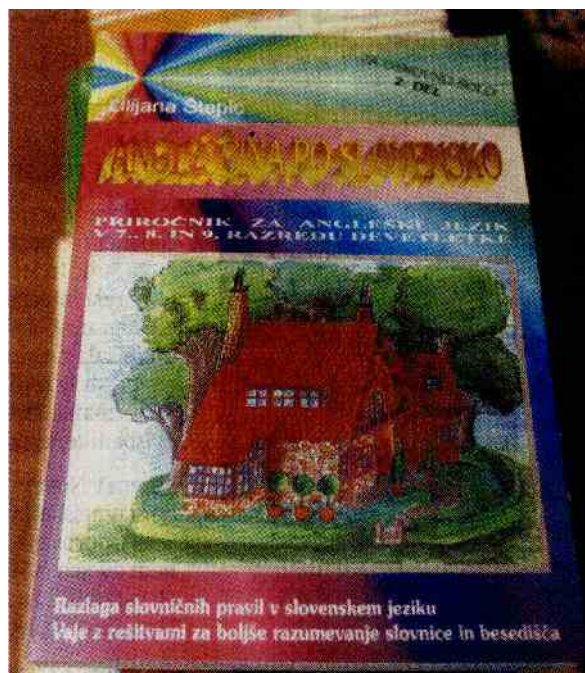
FRANJA ŽIŠT

Stereotipi, da je učbenikov preveč, da so predragi in da jih učitelji izbirajo le zaradi prepričevanja založnikov, četudi izdelek ni najboljši, enostavno ne držijo, pravi glavni urednik Mladinske knjige dr. Miha Kovač. Včeraj je s kolegi z odbora za učbenike pri Gospodarski zbornice Slovenije predstavil razloge, zakaj so učbeniki pri nas tako dragi.

“Nismo krivi mi, kriva je država, ki se je odločila, da bo imela tak sistem oskrbe,” poudarja Kovač. Ker se učbeniki izposojajo v učbeniških skladih, velik del stroškov pade na delovne zvezke, posledično pa na starše. Založniki morajo v ceno namreč všteti tudi razvojne stroške učbenikov, ki “se enkrat prodajo, sposojajo pa več kot petnajstkrat”. “V državah z urejenim sistemom stroške razporedijo na petnajst let. Sistem, ki ga poznamo pri nas, pa nastaja v nerazvitih državah zunaj EU in blokira razvoj novih in e-gradiv,” pravi Kovač in dodaja, da bi, če bi imeli tak sistem kot v Avstriji, učbeniški komplet namesto 130, stal le 60 evrov. Poleg sistema na visoko ceno šolskih knjig vpliva še manjši trg kot v sosednjih državah, vendar podatkov o tem, v kolikšni meri kateri vpliva na ceno, zaenkrat še nimajo.

Ob sedanjih šolski politiki založniki napovedujejo razpad šolskih učbeniških skladov in drastično zmanjšanje prodaje delovnih zvezkov ter vračanje na začetek devetdesetih let. Zato predlagajo, da bi država vsako leto odkupila učna gradiva, učenci pa bi jih dobili brezplačno oziroma z minimalnim vložkom staršev. Ministrstvo za šolstvo in šport bi moralo za to nameniti 15 do 22 milijonov evrov oziroma odstotek svojih proračunskih sredstev.

Glavni urednik pri DZS Vasja Kožuh izpostavlja, da so delovni zvezki, ko se je le te nehalo potrjevati na strokovnem svetu za splošno izobraževanje, čez noč postali drugorazredno gradivo, njihova uporaba pa je upadla. A založniki so v zadnjih letih razvijali predvsem delovne zvezke, ki so postali celo boljše gradivo kot učbeniki, saj v slednjih, odkar se sposojajo v učbeniških skladih, ni prostora za raz-

lične naloge, ki spodbujajo aktivno obliko dela in višje kognitivne cilje. Tudi zaradi tega dosegamo slabše rezultate na mednarodnih primerjavah znanja, je prepričan Kožuh.

Na podlagi nekaterih pravilnikov in ukrepov pristojnega ministrstva je prišlo do konca razvoja novih učbenikov, pa je opozorila glavna direktorica Založbe Rokus Klett Maruša Kmet. Tako denimo v šolah ni prostora za nov učbenik za fiziko, ki je dobil mednarodna priznanja za najboljši učbenik, so še poudarili založniki.

“Učbeniški skladi imajo tradicijo, omogočajo izposajo učbenikov, ki je v celoti brezplačna,” pravi Boris Černilec s šolskega ministrstva in dodaja, da so založniki možnost za zaslužek našli v delovnih zvezkih in tako vodili založniško politiko. Černilec opozarja, da se, ko se založniki primerjajo z Avstrijo, morda v dosežkih mednarodnega preverjanja znanja učencev raje ne bi primerjali z njimi. “Založniki cene oblikujejo sami, te so previsoke, slišali pa smo tudi, da v ceno vkalkulirajo ogromno stvari,” Černilec odgovarja na očitke založnikov.